

20 VÝROČNÍ 17 ZPRÁVA

PANORAMA
ROKU

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

Soudní dvůr Evropské unie: garant unijněprávní ochrany pro 500 milionů občanů

curia.europa.eu

20 VÝROČNÍ
17 ZPRÁVA
PANORAMA
ROKU

Soudní dvůr Evropské unie je jedním ze sedmi orgánů Evropské unie.

Soudní dvůr Evropské unie jakožto soudní orgán Unie má za úkol zajišťovat dodržování evropského práva a přitom dbát na jednotný výklad a jednotné uplatňování zakládajících smluv. Svou judikaturou přispívá k ochraně unijních hodnot a přičiňuje se o budování Evropy.

Soudní dvůr Evropské unie se skládá ze dvou soudů, jimiž jsou Soudní dvůr a Tribunál Evropské unie.

Obsah

Úvodní slovo předsedy	5
1/ Ohlédnutí za rokem 2017	A. Rok v obrazech.....7 B. Rok v číslech..... 14
2/ Soudní činnost	A. Ohlédnutí za nejvýznamnějšími rozsudky roku..... 17 B. Základní číselné údaje o soudní činnosti..... 36
3/ Rok otevřenosti a vzájemných kontaktů	A. Významné události 41 B. Nejdůležitější číselné údaje 46
4/ Administrativní útvary ve službách spravedlnosti	A. Výkonná, moderní a mnohojazyčná administrativa 49 B. Čísla a projekty..... 51
5/ Pohled do budoucna	56
6/ Zůstaňte připojeni!	58

**„Judikatura Soudního
dvora Evropské unie po-
krývá stále různorodější
oblasti každodenního ži-
vota občanů.“**

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY

Pro orgány Unie i pro členské státy byl rok 2017 příležitostí k oslavám 60. výročí podpisu Římských smluv. Soudní dvůr Evropské unie za tímto účelem svolal do Lucemburku předsedy ústavních a nejvyšších soudů členských států k diskusi zaměřené na téma justiční síť Evropské unie.

Právě v tomto kontextu byla v dubnu 2017 vytvořena „Justiční síť EU“ (JSEU) pod záštitou Soudního dvora Evropské unie za účelem posílení spolupráce mezi tímto soudem a vnitrostátními soudy v zájmu kvalitního evropského soudnictví. Takto vytvořená mnohojazyčná platforma má za cíl podpořit vzájemnou znalost unijní judikatury a judikatury členských států a prohloubit dialog mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy. Tento dialog, který existuje od zakládajících smluv prostřednictvím řízení o předběžné otázce a je skutečným „pilířem“ unijního soudního systému, nyní zažívá neformální rozšíření prostřednictvím JSEU.

Z hlediska soudní ochrany vydal Soudní dvůr Evropské unie řadu rozsudků, které se přímo dotýkají záležitostí, na něž je soustředěn zájem občanů. Mimo jiné lze uvést rozsudky zabývající se nošením muslimského šátku na pracovišti, právy cestujících v letecké dopravě, službami Uber Pop, přistěhovaleckou politikou nebo také důkazem o vadnosti vakcín. Všechny tyto rozsudky mimo jiné ukazují, že judikatura Soudního dvora

Evropské unie se již neomezuje pouze na hospodářskou oblast, ale pokrývá stále rozmanitější oblasti každodenního života občanů.

Pokud jde o statistiku, u Soudního dvora a Tribunálu bylo zahájeno řízení v rekordním počtu 1 656 věcí. Samotnému Soudnímu dvoru bylo předloženo více než 739 věcí, z nichž 533 tvořily žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Odhlédneme-li přibližně od čtyřicítky vzájemně podobných věcí, které se týkaly práv cestujících v letecké dopravě v případech zrušení nebo významného zpoždění letů, statistiky ukazují v roce 2017 rovnováhu mezi zahájenými věcmi (739) a ukončenými věcmi (699). Tribunál svoji produktivitu zvýšil téměř o 20 % oproti roku 2016 (895 ukončených věcí) a zároveň pokračoval v podstatném snižování průměrné délky projednávání věcí (přibližně 16 měsíců, což je o 40 % méně než v roce 2013).

V říjnu 2017 udělila Nadace princezny z Asturie Evropské unii cenu Svornosti za „jedinečný model nadnárodní integrace“. Toto ocenění, považované v hispánském

světě za rovnocenné Nobelově ceně za mír, je uznáním přínosu Unie a jejích orgánů k zachování míru a všeobecnému šíření hodnot, jako jsou svoboda, lidská práva a solidarita. V celosvětovém kontextu stále poznamenaném terorismem, migrační krizí a obavami o identitu připomíná Nadace princezny z Asturie všem, kteří pracují pro Evropu, nutnost prokazovat těmto základním hodnotám plnou oddanost, aby se zabránilo opakování tragédie druhé světové války a lidé evropského kontinentu žili v míru a prosperitě.

Koen **LENAERTS**
předseda Soudního
dvora Evropské unie

1. OHLÉDNUTÍ

ZA ROKEM 2017

A ROK V OBRAZECH

Leden

11. ledna

Konference u příležitosti 10. výročí přistoupení Bulharska a Rumunska k Evropské unii

Bulharsko a Rumunsko oficiálně přistoupily k Evropské unii dne 1. ledna 2007 v rámci pátého rozšíření EU. Soudní dvůr si připomněl toto desáté výročí konferencí, které se zúčastnili hosté a členové a zaměstnanci soudů.

31. ledna

Rozsudek *Lounani*

Žádost o azyl může být zamítnuta, pokud se žadatel účastnil činností teroristické sítě, přičemž není nutné, aby žadatel o azyl teroristické činy osobně spáchal, k jejich páchání podněcoval či se na jejich páchání účastnil (C-573/14).
([Viz strana 17](#))

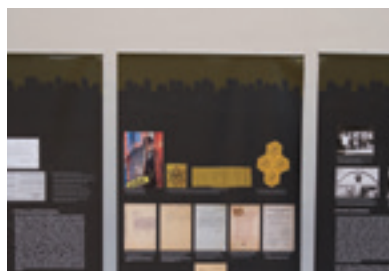

1. února

Vernisáž výstavy „Between Shade and Darkness: osud Židů v Lucembursku v letech 1940 až 1945“

U příležitosti Mezinárodního dne OSN věnovaného památce obětí holokaustu pořádal Soudní dvůr výstavu, kterou připravilo Národní muzeum hnutí odporu v Esch-sur-Alzette (Lucembursko), zaměřenou na osud lucemburských židovských komunit za nacistické okupace, od vyhoštění Židů ze země až po deportaci do ghetta a koncentračních a vyhlazovacích táborů.

9. února

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci IR

Může katolická organizace **propustit** pracovníka, který působí ve vedoucím postavení, z důvodu, že po rozvodu uzavřel druhé manželství (C-68/17)?

9. února

Oficiální předání „Erma di Socrate“

Soudní dvůr přijal sochu ze sbírky Farnese, kterou mu zapůjčilo Národní archeologické muzeum v Neapoli. Na replice z 3. století našeho letopočtu původní bronzové sochy z konce 4. století před naším letopočtem je uvedena Sokratova věta z Platonova Kritóna: „Vždy totiž poslouchám jen rozumovou myšlenku, která se mi při úvaze jeví nejlepší.“ Tato věta symbolizuje absolutní svobodu filozofova myšlení, které není závislé na ničem jiném než na dodržování zákona, což prokázal tím, že přijal smrt, aby neporušil zákony města navzdory jejich nespravedlnosti.

14. března**Rozsudky *G4S Secure Solutions a Bougnaoui* a *ADDH***

Podnik může svým zaměstnancům, kteří jsou v přímém kontaktu se zákazníky, zakázat viditelné nošení **všech politických, filozofických nebo náboženských symbolů**, pokud má tento zákaz oporu v koherentní a systematické vnitřní politice, která je upravena v pracovním řádu (C-157/15 a C-188/15). ([Viz strana 22](#))

15. března a 14. září**Noví členové Účetního dvora a Komise**

Dne 15. března složil přísahu upravenou ve Smlouvách nový člen Účetního dvora: Juhan Parts (Estonsko).

Dne 14. září rovněž složila přísahu další členka Účetního dvora, Ildikó Gáll-Pelcz (Maďarsko), a evropská komisařka, Marija Gabriel (Bulharsko), odpovědná za digitální ekonomiku a společnost.

Členové Účetního dvora a Komise se zavazují na slavnostním zasedání před Soudním dvorem Evropské unie k dodržování povinností vyplývajících z jejich funkcí.

27. března**Fórum soudců a 60. výročí Římských smluv**

Soudní dvůr pozval předsedy ústavních a nejvyšších vnitrostátních soudů. Cílem bylo přispět k prosazení skutečné evropské justiční sítě a zdůraznit přínos vnitrostátních soudů, jejichž posláním je, aby jako první uplatňovaly unijní právo, během těchto 60 let evropské spolupráce. ([Viz strana 41](#))

15. až 22. dubna**Oficiální návštěva Spojených států amerických**

Delegace Soudního dvora se vydala do Spojených států v rámci „Lucemburského fóra 2017“, aby se svými americkými partnery pokračovala v dialogu zahájeném před téměř 20 lety. ([Viz strana 43](#))

4. května

Rozsudek *Pešková a Peška*

Střet letounu s ptákem představuje mimořádnou okolnost, která může leteckého dopravce zprostit povinnosti nahradit škodu v případě **významného zpoždění letu** (C-315/15). ([Viz strana 19](#))

21. až 24. května

Oficiální návštěva Finska

Delegace Soudního dvora se vydala do Finska, aby se setkala s členy Nejvyššího soudu, soudu v Helsinkách, Evropské agentury pro chemické látky, Nejvyššího správního soudu a s prezidentem Finské republiky Sauli Niinistöm.

24. až 28. května

Oficiální návštěva Itálie

Delegace Soudního dvora se vydala na oficiální návštěvu do Itálie, v jejímž průběhu se setkala s členy Ústavního soudu, Nejvyšší rady soudnictví, Státní rady, Rady předsednictví správního soudnictví, Nejvyššího kasačního soudu a s prezidentem Italské republiky, Sergiem Mattarellou.

8. června

Nástup nového soudce Tribunálu do funkce

V rámci druhé fáze reformy soudní struktury orgánu složil přísahu **Colm Mac Eochaidh** (Irsko), čímž se zvýšil počet soudců Tribunálu na 45.

11. až 13. června

Návštěva delegace Tribunálu u Nejvyšších soudů ve Skotsku (Edinburgh)

V rámci prohloubení spolupráce s ústavními a nejvyššími soudy členských států se delegace Tribunálu vydala do Skotska, kde navštívila Court of Session a High Court of Justiciary (Edinburgh).

21. srpna

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Google*

Francouzská Conseil d'État (Státní rada) položila Soudnímu dvoru otázku, jaký je územní rozsah povinnosti **odstranit odkazy** na osobní údaje (C-507/17).

4. října

Nástup nového soudce Tribunálu do funkce

Pokračování druhé fáze reformy: přísahu složil **Geert De Baere** (Belgie). Počet soudců Tribunálu se tedy zvýšil na 46.

16. října

Oficiální návštěva Evropského soudu pro lidská práva

V rámci dlouhotrvající spolupráce se členové Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva každý rok setkávají v Lucemburku nebo ve Štrasburku, aby si vyměnili názory na vývoj judikatury v oblasti základních práv. Letos se delegace Soudního dvora složená z předsedy, místopředsedy a devatenácti členů vydala do Štrasburku, aby se zúčastnila pracovních zasedání se členy Evropského soudu pro lidská práva.

26. října

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *Blaise a další*

Věc se týká povolení pro uvádění **glyfosátu** na trh a klade otázku ohledně spolehlivosti a nestrannosti postupu posuzování Komise (C-616/17).

Listopad Prosinec

27. listopadu

Zahájení řízení před Soudním dvorem ve věci *M. A. a další*

High Court (Irsko) požádal Soudní dvůr o vyjasnění dopadů **Brexitu** na určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (C-661/17).

1. prosince

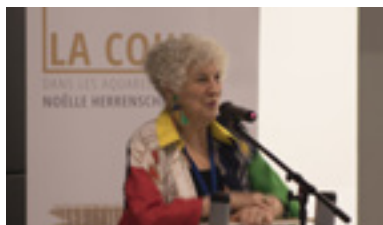
Konference k připomenutí 100. výročí nezávislosti Finska

Prohlášení o nezávislosti Finska bylo přijato finským parlamentem dne 6. prosince 1917. K oslavě tohoto 100. výročí pozvali členové Soudního dvora a Tribunálu několik významných osobností a finské zaměstnance, aby se zúčastnili konference ve velké jednací síni.

7. prosince

Vernisáž výstavy „Soudní dvůr v akvarelech od Noëlle Herrenschmidt“

U příležitosti vydání Aktů fóra „Síťová spolupráce v evropském soudnictví: záruka kvalitního soudnictví“ se v předsálí Soudního dvora – „Salle des pas perdus“ konala výstava francouzské akvarelistky – novinářky Noëlle Herrenschmidt, která u příležitosti 60. výročí podpisu Římských smluv zrealizovala řadu akvarelů během Fóra soudců dne 27. března. ([Viz strana 41](#))

14. prosince

Zahájení řízení před Tribunálem ve věci *Lucembursko v. Komise*

Lucembursko požádalo Tribunál, aby se vyjádřil k daňovému rozhodnutí, které vydalo ve prospěch společnosti **Amazon** (T-816/17).

20. prosince

Rozsudek ve věci *Asociación Profesional Elite Taxi*

Služba zprostředkovávající kontakt s neprofesionálními řidiči, která je poskytována společností **Uber**, spadá mezi služby v oblasti dopravy a členský stát ji může podmínit získáním licence (C-434/15). ([Viz strana 24](#))

B / ROK V ČÍSLECH

Rozpočet orgánu na rok 2017

399

milionů eur

Z hlediska statistik se rok 2017 vyznačoval usilovnou soudní činností. Celkový počet věcí zahájených v roce 2017 (1 656 věcí) byl o něco vyšší než v roce 2016, počet věcí ukončených v roce 2017 zůstal na vysoké úrovni (1 594 věcí).

Tato pracovní zátěž se rovněž projevila v činnosti administrativních útvarů, které soudům poskytují každodenní oporu.

75

soudců

11

generálních advokátů

z 28 členských států

2 174

úředníků a zaměstnanců

40 %

mužů
850

60 %

žen
1 324

Rok z pohledu soudní činnosti (oba soudy dohromady)

1 656

zahájených věcí

1 594

vyřízených věcí

154 336

podání zapsaných do rejstříků
soudních kanceláří

Průměrná délka řízení:

16,3

 měsíce

Soudní dvůr
Tribunál

16,4 měsíce
16,3 měsíce

Procento podání uskutečněných prostřednictvím aplikace e-Curia:

Soudní dvůr: 73 %
Tribunál: 83 %

Počet přístupových účtů
k aplikaci e-Curia: 4 354

Počet členských států
používajících aplikaci e-Curia: 28

2 801

soudních sdělení
zveřejněných
v Úředním věstníku
Evropské unie

Jazykové útvary

Soudní dvůr coby mnohojazyčný soudní orgán musí být schopen projednat jakoukoli věc bez ohledu na to, v jakém úředním jazyce Unie byla předložena. Poté zajišťuje šíření své judikatury ve všech úředních jazycích.

24

potenciálních
jednací jazyků,
tj. 552 možných
jazykových
kombinací

609

„právníků
lingvistů“, kteří
překládají psané
texty

23

jazykových
oddělení

1 135 000

stran zhotovených překladatelskou službou

**Snížení potřeby
překládů v roce 2017**

(interní úsporná opatření):

410 000

stran

**Počet
překládaných stran**

1 115 000

696

jednání a schůzí
se simultánním
tlumočením

74

tlumočníků pro
jednání a schůze

Dialogy a návštěvy

2 228

vnitrostátních soudců,
kteří se na Soudním dvoře
zúčastnili seminářů,
školení, prohlídek a stáží

Přibližně

20 000

návštěvníků přijatých na
Soudním dvoře

- odborná právnická veřejnost
- novináři
- studenti
- občané

72

protokolárních
akcí

2 / Soudní činnost

A OHLÉDNUTÍ ZA NEJVÝZNAMNĚJŠÍMI ROZSUDKY ROKU

Práva a povinnosti migrantů

Evropa zažívá od roku 2015 významnou migrační krizi, která přináší řadu otázek. Soudní dvůr byl již několikrát vyzván, aby přezkoumal věci týkající se žádostí o azyl a souvisejících řízení.

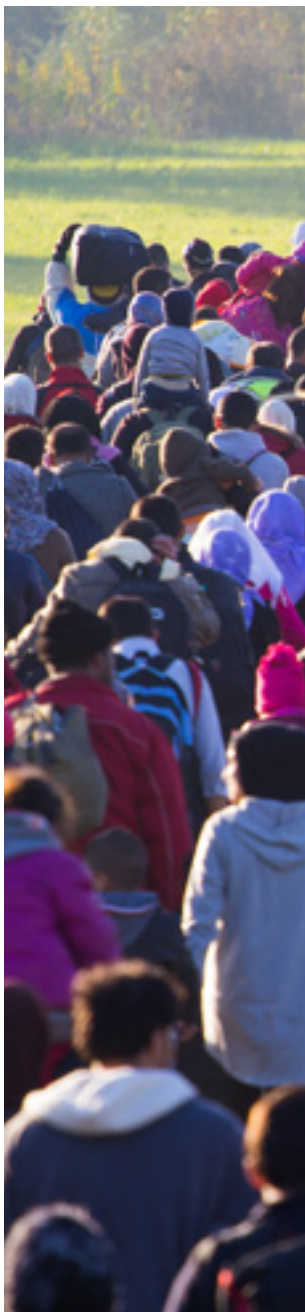

Na základě podání od belgického soudu Soudní dvůr rozhodl, že členské státy nejsou povinny udělit **humanitární vízum** osobám, které chtějí v daném státě následně podat **žádost o azyl**. Unijní právo stanoví možnost udělit z humanitárních důvodů vízum pro krátkodobý pobyt (maximálně 90 dní). Žádost o vízum, kterou na belgické velvyslanectví v Bejrútu (Libanon) podala syrská rodina s cílem odebrat se do Belgie, aby tam požádala o azyl, a pobývala tam tudíž po dobu delší 90 dnů, proto nespadá do působnosti unijního práva. Členské státy naproti tomu mají i nadále možnost udělovat taková víza na základě svého vnitrostátního práva.

→ rozsudek X a X ze dne 7. března 2017, C-638/16 PPU

V jiné belgické věci Soudní dvůr uvedl, že žádost o azyl může být zamítnuta, jestliže se žadatel účastnil **činností teroristické sítě**. Není nutné, aby žadatel o azyl osobně spáchal teroristické činy, k jejich páčání podněcoval či se na jejich páčání účastnil. V projednávaném případě byl žadatel o azyl v Belgii odsouzen k trestu odnětí svobody za účast na činnosti belgické buňky „islámské skupiny marockých bojovníků“. Aktivně se účastnil na organizaci sítě vysílající dobrovolníky do Iráku a podvodně postupoval cestovní doklady.

→ rozsudek Lounani ze dne 31. ledna 2017, C-573/14

Unijní právo rovněž stanoví pravidla týkající se rozdělení odpovědnosti za posuzování žádostí o azyl mezi členské státy („nařízení Dublin III“).

V rámci migrační krize v letech 2015–2016 překročila řada migrantů hranice Unie přes Chorvatsko, které posléze zorganizovalo jejich průjezd do jiných členských států. Evropský soudní dvůr potvrdil, že i v případě hromadného přílivu migrantů členský stát prvního vstupu do Evropské unie zůstává odpovědný za **posouzení žádostí o azyl** podaných následně v ostatních členských státech. I když tento členský stát zorganizoval průjezdy migrantů přes své území do jiného členského státu, překročení jeho vnější hranice je prvním neoprávněným překročením vnější hranice členského státu.

→ rozsudky A. S. a Jafari ze dne 26. července 2017, C-490/16 a C-646/16

Nařízení Dublin III stanoví lhůty, které mají zrychlit řízení o žádosti o azyl, a to rovněž ve prospěch žadatele. Členský stát, ve kterém byla podána žádost o azyl a který má za to, že k jejímu posouzení je příslušný jiný členský stát, tedy může ve lhůtě tří měsíců požadovat od tohoto jiného členského státu, aby žadatele převzal. Soudní dvůr rozhodl, že žadatel o azyl může uplatnit před soudem, že členský stát, ve kterém požádal o azyl, je nyní odpovědný za posouzení jeho žádosti z důvodu **uplynutí dotčené lhůty**. Totéž platí pro šestiměsíční lhůtu, kterou disponuje členský stát k **přemístění žadatele o azyl** do jiného členského státu, jakmile posledně jmenovaný souhlasil s převzetím žadatele. Členský stát, který neprovedl přesun žadatele o azyl v této lhůtě, se stává příslušným k posouzení žádosti o azyl.

→ rozsudek Mengesteab ze dne 26. července 2017, C-670/16

→ rozsudek Shiri ze dne 25. října 2017, C-201/16

Soudní dvůr také zkoumal platnost rozhodnutí **o kvótách migrantů** přijatého hlasováním většiny členských států v rámci Rady EU v září 2015. Cílem rozhodnutí je pomoci Itálii a Řecku při řešení hromadného přílivu migrantů tím, že 120 000 z nich bude přemístěno do jiných členských států. Slovensko a Maďarsko, které hlasovaly proti tomuto rozhodnutí, požadovaly jeho zrušení. Soudní dvůr rozhodl, že Rada byla příslušná k přijetí takového prozatímního opatření, aby účinně a rychle reagovala na tuto mimořádnou situaci. Sjednaný dočasný mechanismus pro závaznou relokační účinně a přiměřeným způsobem přispívá k tomu, aby Řecko a Itálie mohly řešit důsledky migrační krize z roku 2015. Žaloby Slovenska a Maďarska proto byly zamítnuty.

→ rozsudek Slovensko a Maďarsko v. Rada ze dne 6. září 2017, spojené věci C-643/15 a C-647/15

Ochrana spotřebitele

Evropská unie dbá na ochranu zájmů spotřebitelů. Cílem Unie je podporovat bezpečnost spotřebitelů, zajistit uplatňování pravidel, která je chrání, a zvyšovat znalost jejich práv. V roce 2017 měl Soudní dvůr možnost při různých příležitostech a v různých oblastech upřesnit rozsah práv spotřebitelů v Evropské unii.

Ve věci týkající se **nákladů na telefonní hovory na poprodejní služby** Soudní dvůr rozhodl, že cena hovoru na telefonní linku zákaznického servisu provozovanou obchodníkem nesmí být vyšší než cena hovoru na běžnou telefonní linku, ať pevnou či mobilní.

→ **rozsudek Centrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main ze dne 2. března 2017, C-568/15**

V roce 2017 Soudní dvůr opakovaně rozhodoval o sporech týkajících se práv cestujících v letecké dopravě. Unijní právní úprava v této oblasti, jak ji vykládá Soudní dvůr, zaručuje, že v případě zrušení nebo zpoždění letu o nejméně tři hodiny musí letecký dopravce poskytnout cestujícím náhradu škody. Naproti tomu v případě, že je zrušení či zpoždění letu způsobeno mimořádnými okolnostmi, kterým nebylo možné zabránit, může být letecký dopravce zproštěn povinnosti poskytnout cestujícím náhradu škody.

Evropský soudní dvůr potvrdil, že **střet letounu s ptákem** a náležité bezpečnostní kontroly z něj vyplývající mohou představovat mimořádnou okolnost, která může leteckého dopravce zprostit povinnosti poskytnout náhradu škody. Jakékoli jiné řešení by totiž mohlo vybízet letecké společ-

nosti k upřednostňování dochvilnosti před bezpečností, což by bylo v rozporu s cíli sledovanými unijním právem.

→ [rozsudek Pešková a Peška ze dne 4. května 2017, C-315/15](#)

Cestující jsou rovněž chráněni v případě **zrušení letu méně než dva týdny před odletem**. Letecký dopravce je totiž povinen poskytnout náhradu škody, pokud není schopen prokázat, že cestující byl informován o zrušení letu více než dva týdny před plánovaným odletem. Je tomu tak i v případě, že zrušení letu bylo sděleno cestovní kanceláři více než dva týdny před plánovaným odletem a cestovní kancelář nepředala tuto informaci cestujícím v dané lhůtě dvou týdnů. Soudní dvůr však připomněl, že letecký dopravce může v souladu s použitelným vnitrostátním právem požadovat náhradu škody od cestovní kanceláře odpovědné za porušení.

→ [rozsudek Krijgsman ze dne 11. května 2017, C-302/16](#)

V případě zpoždění letu o tři hodiny nebo více mají cestující právo na náhradu škody v závislosti na překonané vzdálenosti. Soudní dvůr upřesnil, že **vzdálenost, kterou je třeba zohlednit** při určení výše náhrady škody, je vzdálenost vzdušnou čarou mezi letištěm odletu a letištěm příletu, aniž je třeba zohlednit případné mezipřistání.

→ [rozsudek Bossen a další ze dne 7. září 2017, C-559/16](#)

Soudní dvůr měl rovněž příležitost vyslovit se k různým otázkám týkajícím se ochrany zdraví spotřebitelů.

Soudní dvůr, kterému byla předložena věc týkající se skutečnosti, že výrobce prsních implantátů používal průmyslový silikon, který neodpovídal normám jakosti, rozhodl, že orgán pověřený hodnocením **systému jakosti výrobce** v rámci certifikace ES nemůže být odpovědný na základě toho, že měl provádět neočekávané inspekční prohlídky, kontrolovat zdravotnické prostředky nebo zkoumat obchodní podklady výrobce. Nicméně existují-li důkazy nasvědčující tomu, že výrobek neodpovídá normám jakosti, je uvedený orgán povinen přijmout opatření nezbytná pro ochranu zdraví osob.

→ [rozsudek Schmitt ze dne 16. února 2017, C-219/15](#)

Soudní dvůr dále potvrdil rozsudek Tribunálu, podle kterého Komise právem zakázala společnosti Dextro Energy, aby používala reklamní slogany, které uvádějí **pouze příznivé účinky glukózy na zdraví**, aniž připomínají nebezpečí plynoucí z konzumace většího množství cukrů. Tato tvrzení tedy mohou být považována za dvojznačná a klamavá pro spotřebitele.

→ [rozsudek Dextro Energy v. Komise ze dne 8. června 2017, C-296/16 P](#)

Soudní dvůr rovněž vydal rozhodnutí ve věci týkající se francouzského občana, který se nechal **očkovat proti hepatitidě B** a v návaznosti na vakcínu se u něj projevila roztroušená skleróza, jež postupně vedla k ochrnutí a poté k jeho úmrtí. Soudní dvůr měl za to, že při neexistenci vědeckého konsensu lze vadu vakcíny a příčinnou souvislost mezi touto vadou a nemocí prokázat prostřednictvím souboru závažných, přesných a shodujících se nepřímých důkazů. Časová blízkost mezi podáním vakcíny a propuknutím nemoci, neexistence osobních či rodinných predispozic očkované osoby, stejně jako existence značného počtu zjištěných případů propuknutí této nemoci v návaznosti na podání vakcíny mohou představovat závažné, přesné a shodující se nepřímé důkazy.

→ [rozsudek W. a další ze dne 21. června 2017, C-621/15](#)

Ochrana práv pracovníků

Unijní právo dbá na zlepšení životních a pracovních podmínek evropských občanů a chrání práva pracovníků. Zvláště dvě směrnice zajišťují uplatňování zásady rovného zacházení ve všech členských státech a zakazují v oblasti zaměstnání diskriminaci na základě rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. Tyto směrnice, které byly přijaty v roce 2000, zakazují jak přímou diskriminaci (rozdílné zacházení ve srovnatelných situacích), tak nepřímou diskriminaci (totožné zacházení v rozdílných situacích specificky znevýhodňující určitou skupinu osob).

Soudní dvůr, kterému byla předložena otázka ohledně **nošení muslimského šátku na pracovišti**, rozhodl, že zákaz, aby zaměstnanci nosili viditelné symboly svého politického, filozofického nebo náboženského přesvědčení, nepředstavuje přímou diskriminaci. Zákaz nepředstavuje ani nepřímou diskriminaci, je-li prokázáno, že zaměstnavatel na základě vnitřní politiky sledované koherentním a systematickým způsobem a upravené v pracovním řádu zamýšlí působit na zákazníky neutrálně. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že jestliže takové vnitřní pravidlo neexistuje, nelze ochotu zaměstnavatele vyhovět přání zákazníka, aby napříště nebyl obsluhován zaměstnankyní v muslimském šátku, považovat za profesní požadavek vylučující diskriminaci.

→ **rozsudky G4S Secure Solutions a Bougnaoui a ADDH ze dne 14. března 2017, C-157/15 a C-188/15**

V Řecku musí uchazeči výběrového řízení pro přijetí do policejní školy splňovat podmínky způsobilosti, z nichž jednou je výška nejméně 1,70 metru. Soudní dvůr měl za to, že toto kritérium minimální výšky uložené všem uchazečům má ve skutečnosti dopad na mnohem vyšší počet žen než mužů, a představuje tak **nepřímou diskriminaci na základě pohlaví**. Bez ohledu na legitimní cíl, kterým je zajištění operativnosti a řádného fungování policejních služeb, jsou prostředky použité k jeho dosažení nepřiměřené. Tato diskriminace je tudíž neodůvodněná a v rozporu s unijním právem.

→ **rozsudek Kalliri ze dne 18. října 2017, C-409/16**

V Německu ukončila letecká společnost Lufthansa pracovní poměr pilota, když dosáhl věku 65 let, s odůvodněním, že podle evropského nařízení již neměl právo pilotovat obchodní letadla. Soudní dvůr měl za to, že nařízení sice obsahuje **diskriminaci na základě věku**, ale zároveň sleduje legitimní cíl zajistit bezpečnost letového provozu. Kromě toho jsou použité prostředky (zákaz pro piloty, kteří dosáhli věku 65 let, pilotovat obchodní letadla) přiměřené, jelikož zákaz se vztahuje pouze na obchodní leteckou dopravu. Piloti ve věku 65 let a starší tudíž mohou pilotovat nenaložené letouny, provádět technické přelety nebo se podílet na vzdělávání pilotů.

→ **rozsudek Fries ze dne 5. července 2017, C-190/16**

Podle pracovní smlouvy uzavřené mezi leteckou společností Ryanair a jejími palubními zaměstnanci jsou v případě sporu sice příslušné pouze irské soudy, avšak Soudní dvůr rozhodl, že podle unijního práva týkajícího se **soudní příslušnosti** se zaměstnanci mohou obrátit na soud místa, kde obvykle vykonávají podstatnou část svých povinností vůči společnosti Ryanair. Pro účely určení tohoto místa musí být zohledněny veškeré relevantní okolnosti, jako je místo, ze kterého zaměstnanec uskutečňuje své služební cesty, místo, kam se po skončení cest vrací, kde dostává pokyny nebo kde organizuje svou práci, včetně jeho „mateřského letiště“.

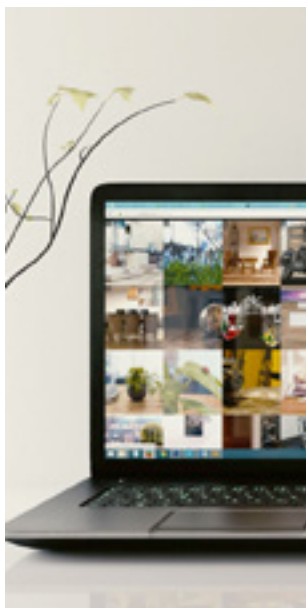
→ **rozsudek Nogueira a další ze dne 14. září 2017, spojené věci C-168/16 a C-169/16**

Ochrana volné hospodářské soutěže a vnitřního trhu

Unie v průběhu let sice získala řadu nových pravomocí, avšak význam jejího poslání zajišťovat fungování vnitřního trhu a dodržování pravidel volné hospodářské soutěže stále roste. V roce 2017 měly Soudní dvůr a Tribunál příležitost ověřit slučitelnost řady obchodních a daňových praktik s unijním právem.

Ve španělské věci Soudní dvůr rozhodl, že služba poskytovaná společností **Uber**, která spočívá ve zprostředkovávání kontaktu prostřednictvím online platformy mezi neprofesionálními řidiči provozujícími dopravní služby a uživateli, představuje **přepravní službu**, která v současnosti nespadá do oblasti působnosti unijního práva, a může být tudíž upravena členskými státy. Uber tedy může pokračovat v činnosti, až když získá povolení vyžadované vnitrostátními orgány pro účely poskytování služeb přepravy osob.

→ **rozsudek Asociación Profesional Elite Taxi ze dne 20. prosince 2017, C-434/15**

Společnost Intel napadla u Soudního dvora rozsudek Tribunálu, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Komise, jímž byla společnosti Intel uložena pokuta ve výši 1,06 miliardy eur za **zneužití jejího dominantního postavení na trhu procesorů x86**. Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek z důvodu, že se Tribunál omezil na zjištění, že slevy poskytnuté společností Intel hlavním výrobcům počítačů omezují svou povahou hospodářskou soutěž, namísto aby přezkoumal, zda tyto slevy mohou skutečně vyloučit konkurenty z trhu. Tribunál tedy musí tento přezkum provést a vydat nový rozsudek.

→ **rozsudek Intel v. Komise ze dne 6. září 2017, C-413/14 P**

Pokud jde o uvádění **luxusních výrobků** na trh, Soudní dvůr konstatoval, že dodavatel takových výrobků může zakázat svým schváleným distributorům, aby luxusní výrobky prodávali na internetové platformě třetí strany, jako je společnost Amazon. Za účelem zajištění ochrany luxusní image svých výrobků musí mít dodavatel možnost stanovit podmínky pro online prodeje zboží.

→ **rozsudek Coty Germany ze dne 6. prosince 2017, C-230/16**

Ve Španělsku hodlala mít náboženská kongregace prospěch z **osvobození od daně, kterého využívá katolická církev** v této zemi za práce provedené na školní budově spadající do její správy. Tato budova slouží k poskytování jak povinného vzdělávání, které je regulováno a financováno státem, tak k nepovinnému vzdělávání, které je poskytováno za úplatu. Soudní dvůr rozhodl, že tato osvobození od daně mohou představovat zakázanou státní podporu a nemohou být použita pro hospodářské činnosti, jako jsou mimo jiné vzdělávací služby poskytované za úplatu, uskutečňované v dotčených prostorách.

→ **rozsudek Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ze dne 27. června 2017, C-74/16**

Tribunál potvrdil platnost antidumpingových a antisubvenčních opatření na **dovoz solárních panelů z Číny**. Tato opatření byla přijata Radou, neboť dotčené solární panely byly v Evropě prodávány za výrazně nižší cenu, než je jejich obvyklá tržní hodnota, a čínské společnosti vyvážející tyto výrobky do Evropy obdržely nepovolené subvence od čínského státu, což způsobilo újmu uniijním výrobcům solárních panelů.

→ **rozsudky JingAo Solar a další v. Rada ze dne 28. února 2017, T-157/14 a další**

V jiné věci Tribunál částečně zrušil rozhodnutí, kterým Komise uložila pokutu ve výši přibližně 15 milionů eur skupině Icap, která se specializuje na finanční zprostředkování, za její účast **na kartelových dohodách týkajících se úrokových derivátů denominovaných v japonských jenech** (celková výše pokut uložených bankám, které se účastnily těchto kartelů, činila přibližně 670 milionů eur). Podle názoru Tribunálu se Komise dopustila nesprávného právního posouzení při určení role a doby trvání účasti skupiny Icap na kartelové dohodě a dostatečně neodůvodnila svou metodiku výpočtu pokuty.

→ **rozsudek Icap a další v. Komise ze dne 10. listopadu 2017, T-180/15**

Tribunál z důvodu procesních vad zrušil rovněž rozhodnutí, kterým Komise zamítla spojení americké společnosti United Parcel Service (UPS) a nizozemské společnosti TNT Express (TNT) v odvětví **expresního doručování malých zásilek**. Podle názoru Tribunálu porušila Komise právo UPS na obhajobu, když vycházela z ekonometrické analýzy, která jako taková nebyla projednána během správního řízení.

→ **rozsudek UPS v. Komise ze dne 7. března 2017, T-194/13**

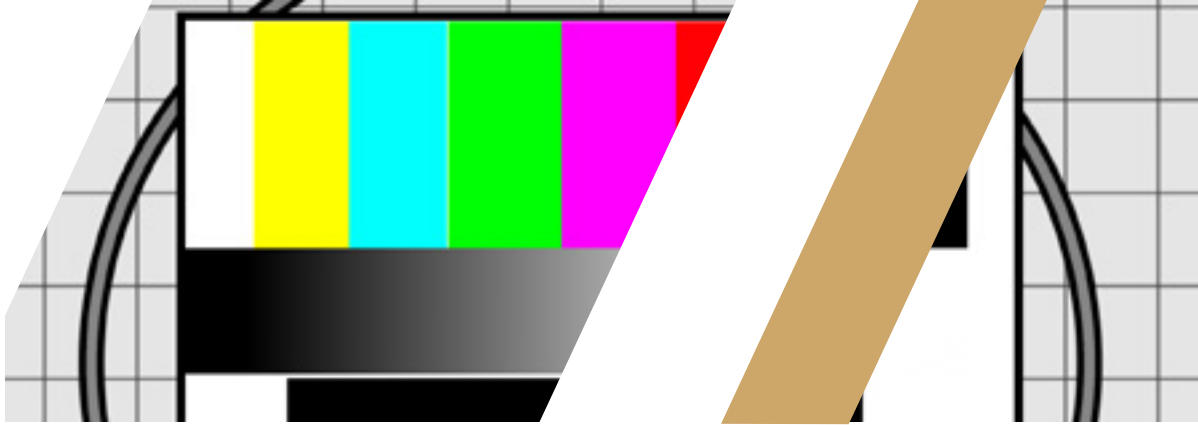
V oblasti státních podpor Tribunál potvrdil povinnost Francie zajistit navrácení podpory ve výši 220 milionů eur, která byla poskytnuta společnosti Société Nationale Corse-Méditerranée (SNCM) v rámci **některých námořních služeb** zajišťovaných mezi Marseille a Korsikou. Tribunál tak potvrdil analýzu Komise, že tato podpora byla neslučitelná s vnitřním trhem.

→ rozsudky Francie v. Komise a SNCM v. Komise ze dne 1. března 2017, T-366/13 a T-454/13

Tribunál rovněž konstatoval, že Landeskreditbank Baden-Württemberg, což je investiční a rozvojová banka spolkové země Bádensko-Württembersko (Německo), spadá pod **dohled Evropské centrální banky (ECB)**, a nikoli pod dohled německých orgánů. Vzhledem k tomu, že hodnota aktiv této banky přesahuje 30 miliard eur, musí být kvalifikována jako „významný subjekt“, a musí tudíž podléhat kontrole ze strany ECB.

→ rozsudek Landeskreditbank Baden-Württemberg v. ECB ze dne 16. května 2017, T-122/15

Ochrana práv duševního vlastnictví

Duševním vlastnictvím se rozumí všechna výhradní práva přiznaná na duševní tvůrčí činnost. Duševní vlastnictví zahrnuje dvě oblasti: průmyslová práva (patent, ochranná známka, průmyslový vzor atd.) a autorská práva, která chrání literární a umělecká díla. Unie dbá na dodržování práv duševního vlastnictví s cílem podpořit tvorbu a investice do nových činností a oblastí (hudba, filmy, televizní pořady atd.), čímž přispívá ke konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a inovaci.

Soudní dvůr rozhodl o neoprávněnosti prodeje **multimediálního přehrávače**, který umožňuje sledovat na televizní obrazovce zdarma a snadno filmy protiprávně dostupné na internetu. Je rovněž protiprávní si na tento přehrávač dočasně pořídit rozmnoženinu díla, které je chráněno a šířeno prostřednictvím „streamingu“ bez svolení nositele autorských práv.

→ [rozsudek Stichting Brein ze dne 26. dubna 2017, C-527/15](#)

Stejně tak **digitální platforma** umožňující uživatelům sdílet a nahrávat fragmenty děl („torrent“), která se nacházejí na jejich vlastních počítačích, je v rozporu s unijním právem, jelikož umožňuje přístup k chráněným dílům, která byla zveřejněna bez svolení nositelů autorských práv.

→ [rozsudek Stichting Brein ze dne 14. června 2017, C-610/15](#)

Kromě toho je k **systému videozáznamu na dálku** v případě televizních programů a zpřístupňování kopií těchto programů uložených na cloudovém úložišti („cloud“) třeba svolení nositelů autorských práv, neboť představuje přenos programů.

→ [rozsudek VCAST ze dne 29. listopadu 2017, C-265/16](#)

V neposlední řadě Tribunál rozhodl, že Coca-Cola, jako unijní ochranná známka, může podat námitky proti zápisu označení „Master“, které pro uvádění **nápojů a potravin** na trh používá stejné písmo jako její známka. Ačkoliv je označení „Master“ užíváno v obdobné podobě jako její ochranná známka pouze v Sýrii a na Blízkém východě, měl Tribunál za to, že Coca-Cola může platně prokázat nebezpečí hospodářského parazitování tím, že prokázala pravděpodobnost, že označení „Master“ bude v budoucnu používáno stejným způsobem v Evropské unii.

→ rozsudek The Coca-Cola Company v. EUIPO ze dne 7. prosince 2017,
T-61/16

V neposlední řadě Tribunál uložil ve čtyřech věcech Evropské unii povinnost, aby několika společností uhradila náhradu škody ve výši téměř 1,5 milionu eur (vedle kompenzačních úroků a úroků z prodlení) z důvodu nepřiměřené délky soudního řízení, které před ním probíhalo. Tribunál uznal, že z důvodu **nepřiměřené délky dotčených řízení** vznikla společnostem majetková újma (platba dodatečných nákladů na bankovní záruku) a nemajetková újma (stav nejistoty, ve kterém se společnosti nacházely). V páté věci Tribunál odmítl přiznat náhradu škody, protože měl za to, že délka řízení byla objektivně odůvodněna.

- **rozsudky Gascogne Sack Deutschland a Gascogne v. Evropská unie ze dne 10. ledna 2017, T-577/14**
- **Aalberts Industries v. Evropská unie ze dne 1. února 2017, T-725/14**
 - **Kendrion v. Evropská unie ze dne 1. února 2017, T-479/14**
- **ASPLA a Armando Álvarez v. Evropská unie ze dne 17. února 2017, T-40/15**
- **Guardian Europe v. Evropská unie ze dne 7. června 2017, T-673/15**

Mezinárodní dohody

Dohoda o volném obchodu mezi EU a Singapurem je jednou z prvních dvoustranných dohod o volném obchodu „nové generace“. Tato obchodní dohoda vedle tradičních ustanovení týkajících se snížení cel a necelních překážek ovlivňujících obchod se zbožím a službami obsahuje ustanovení v různých oblastech souvisejících s obchodem, jako jsou ochrana duševního vlastnictví, investice, veřejné zakázky, hospodářská soutěž a udržitelný rozvoj.

Jelikož byla mimoto Komisí zamítnuta registrace návrhu evropské občanské iniciativy k zabránění transatlantického obchodního a investičního partnerství se Spojenými státy (TTIP) a dohody o volném obchodu s Kanadou (CETA), obrátili se autoři iniciativy na Tribunál, aby tato zamítnutí zrušil. Evropská občanská iniciativa umožňuje občanům Unie, aby za určitých podmínek vyzvali Komisi k předložení návrhu aktu unijnímu normotvůrci.

Na základě žádosti Komise o posudek k otázce, zda tato dohoda mohla být uzavřena pouze Unií, nebo zda byla nezbytná účast členských států, Soudní dvůr uvedl, že nové dohody o volném obchodu založené na vzorové dohodě sjednané mezi Evropskou unií a Singapurem nemohou být **uzavřeny** samotnou **Unií**, jelikož dvě části těchto dohod (nepřímé zahraniční investice a řešení sporů mezi investory a státem) nespádají do **výlučné pravomoci Unie**, a účast členských států je tedy nezbytná.

→ [posudek 2/15 ze dne 16. května 2017, dohoda o volném obchodu se Singapurem](#)

Tribunál zrušil zamítnutí registrace **evropské občanské iniciativy** k zabránění TTIP a CETA ze strany Komise. Rozhodl totiž, že tento návrh není nepřipustným vměšováním do legislativního postupu, nýbrž že s dostatečným předstihem vyvolává legitimní demokratickou debatu.

→ [rozsudek Efler a další v. Komise ze dne 10. května 2017, T-754/14](#)

Zahraniční politika a omezující opatření

„Omezující opatření“ jsou nástrojem zahraniční politiky Unie, jehož účelem je vyvolat změnu politiky nebo chování určité třetí země. Omezující opatření mohou mít podobu zbrojního embarga, zmrazení aktiv, zákazu vstupu na území EU a přejezdu přes ně, zákazu dovozu a vývozu atd. Mohou být namířena proti vládám, společnostem a fyzickým osobám i proti skupinám či organizacím (jako jsou teroristické organizace).

Soudní dvůr a Tribunál se zabývaly několika věcmi týkajícími se omezujících opatření zejména v souvislosti s Afghánistánem, Běloruskem, Egyptem, Íránem, Libyí, Pobřežím Slonoviny, Ruskem, Sýrií, Tuniskem, Ukrajinou nebo také Zimbabwe.

V rámci omezujících opatření přijatých v reakci na krizi na Ukrajině Soudní dvůr a Tribunál potvrdily zachování zmrazení finančních prostředků některých fyzických a právnických osob. Konkrétně Soudní dvůr potvrdil zmrazení finančních prostředků bývalého prezidenta **Viktora Janukovyče** a jeho syna Oleksandra za období od 6. března 2015 do 6. března 2016.

→ [rozsudek Janukovyč v. Rada ze dne 19. října 2017, C-598/16 P a C-599/16 P](#)

Tribunál rovněž potvrdil zmrazení finančních prostředků ruského podniku **Almaz-Antej** z důvodu, že tento podnik podporuje činnosti ohrožující svrchovanost a nezávislost Ukrajiny tím, že vyrábí zbraně a vojenský materiál a dodává je do Ruska, které následně zbraně a vojenský materiál poskytuje separatistům na východě Ukrajiny.

→ [rozsudek Almaz-Antej Air and Space Defence v. Rada ze dne 25. ledna 2017, T-255/15](#)

Stále v souvislosti s krizí na Ukrajině Soudní dvůr rozhodl, že omezující opatření přijatá Radou vůči některým **ruským společnostem**, jako je společnost **Rosněft**, jsou platná, protože je Rada dostatečně odůvodnila a protože vzhledem k postupnému vývoji intenzity opatření nemůže být zásah do svobody podnikání a práva vlastnit dotyčné podniky považován za nepřiměřený.

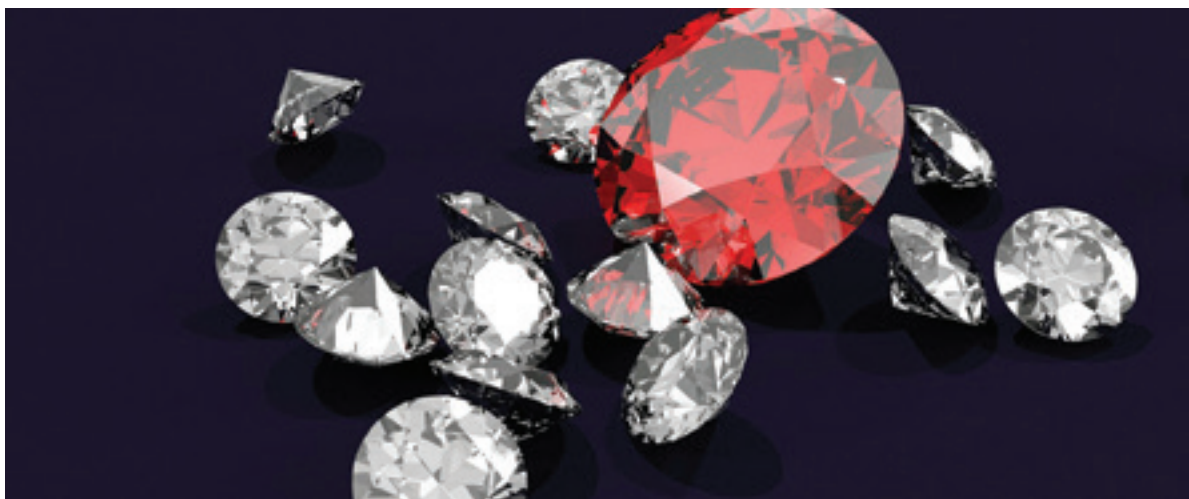
→ [rozsudek Rosneft ze dne 28. března 2017, C-72/15](#)

Soudní dvůr dále konstatoval, že Tribunál neměl zrušit ponechání **Hamásu** na evropském seznamu **teroristických organizací**. Rada se totiž při přezkumu situace ohledně Hamásu mohla opřít o jiné zdroje, než jsou vnitrostátní rozhodnutí přijatá příslušnými orgány. Věc byla vrácena Tribunálu, který bude muset přezkoumat veškeré skutečnosti a argumenty, o nichž nerozhodl v rámci svého rozsudku z roku 2014.

→ [rozsudek Rada v. Hamás ze dne 26. července 2017, C-79/15 P](#)

Tribunál potvrdil zmrazení finančních prostředků společností **Badica a Kardiam** ve věci tzv. „krvavých diamantů středoafričské války“. Rada totiž objasnila, že diamanty byly skutečně vyvezeny a byly předmětem neoprávněné těžby v rozporu se zákazem vývozu upraveným mezinárodním právem. Tribunál kromě toho uvedl, že společnosti Badica a Kardiam tím, že pokračovaly v nákupu diamantů od sběračů, nutně poskytly podporu ozbrojeným skupinám, které spolu bojují ve Středoafričské republice.

→ [rozsudek Badica a Kardiam v. Rada ze dne 20. července 2017, T-619/15](#)

B ZÁKLADNÍ ČÍSELNÉ ÚDAJE O SOUDNÍ ČINNOSTI

SOUDNÍ DVŮR

Soudní dvůr rozhoduje hlavně o následujících návrzích:

- **žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce**, má-li vnitrostátní soud pochybnosti o výkladu aktu přijatého Uníí nebo o jeho platnosti. V tom případě vnitrostátní soud řízení přeruší a obrátí se na Soudní dvůr, který rozhodne o výkladu příslušných ustanovení nebo o jejich platnosti. Po obdržení odpovědi formou rozhodnutí Soudního dvora může vnitrostátní soud projednávaný spor vyřešit. Pro případy, které vyžadují odpověď v krátké lhůtě (například v azylových věcech nebo ve věcech ochrany hranic či únosů dětí atd.), je upraveno **naléhavé řízení o předběžné otázce („PPU“)**,
- **kasační opravné prostředky** proti rozhodnutím Tribunálu, což jsou opravné prostředky, na jejichž základě může Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zrušit,
- **přímé žaloby**, které se týkají hlavně:
 - **zrušení unijního aktu** („žaloby na neplatnost“) nebo
 - **určení, že členský stát nesplnil povinnost** vyplývající z unijního práva („žaloby pro nesplnění povinnosti“). Pokud členský stát nevyhoví rozsudku, kterým bylo shledáno, že nesplnil svou povinnost, může Soudní dvůr na základě druhé žaloby zvané „**žaloba pro dvojí nesplnění povinnosti**“ takovému státu uložit peněžitou sankci,
- **žádost o posudek** v otázce, zda dohoda, kterou Unie zamýšlí uzavřít s třetím státem nebo s mezinárodní organizací, je slučitelná se zakládajícími smlouvami. Tuto žádost může podat členský stát nebo evropský orgán (Parlament, Rada nebo Komise).

739 zahájených
věcí

Řízení o předběžné otázce

533

z toho

PPU

Členské státy, odkud žádosti pocházely nejčastěji:

Německo	149	Itálie	57	Nizozemsko	38
Rakousko	31	Francie	25		

46

přímých žalob

Z toho

řízení pro
nesplnění
povinnosti a

žaloby
pro „dvojí
nesplnění
povinnosti“

147

kasačních opravných
prostředků proti
rozhodnutím Tribunálu

1

posudek

12

žádostí o bezplatnou právní pomoc

Účastník řízení, který není schopen nést náklady řízení, může požádat o poskytnutí bezplatné právní pomoci.

699 vyřízených věcí

řízení o předběžné otázce

447 z toho **6** PPU

37
přímých žalob

z toho **20** zjištěných případů nesplnění povinnosti proti **11** členským státům

z toho **1** rozsudek v případě „dvojitého nesplnění povinnosti“

Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím Tribunálu

198

z toho ve **34** případech bylo rozhodnutí Tribunálu zrušeno

3

posudky

Průměrná délka řízení

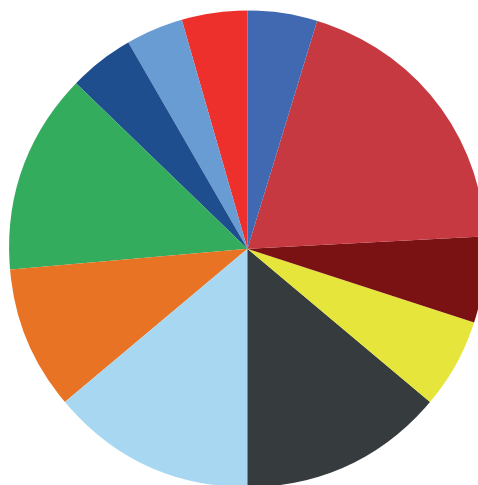
16,4 měsíce

Průměrná délka naléhavých řízení o předběžné otázce:

2,9 měsíce

Nejčastěji posuzované oblasti:

- 19** celní unie
- 62** daně
- 17** doprava
- 60** duševní a průmyslové vlastnictví
- 86** hospodářská soutěž a státní podpory
- 20** ochrana spotřebitele
- 61** prostor svobody, bezpečnosti a práva
- 26** sociální právo
- 43** svoboda pohybu a usazování a vnitřní trh
- 22** zemědělství
- 27** životní prostředí

TRIBUNÁL

Tribunál může v prvním stupni rozhodovat o přímých žalobách podaných **fyzickými** nebo **právníckými osobami (společnostmi, sdruženími atd.)** a **členskými státy** proti aktům orgánů, institucí nebo jiných subjektů Evropské unie a o přímých žalobách na náhradu škody způsobené orgány nebo jejich zaměstnanci. Velká část jeho soudní agendy je hospodářské povahy: duševní vlastnictví (ochranné známky a průmyslové vzory Evropské unie), hospodářská soutěž, státní podpory a finanční a bankovní dohled.

Tribunál je rovněž příslušný rozhodovat v oblasti veřejné služby o sporech mezi Evropskou unií a jejími zaměstnanci.

Proti rozhodnutím Tribunálu lze podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek, který se týká pouze právních otázek.

917 zahájených věcí

807

přímých žalob,

z toho

298

žalob týkajících se duševního vlastnictví

86

žalob v oblasti veřejné služby

423

jiných přímých žalob (včetně 31 žalob podaných členskými státy)

Žádosti o bezplatnou právní pomoc:

56

Účastník řízení, který není schopen nést náklady řízení, může požádat o poskytnutí bezplatné právní pomoci.

895 vyřízených věcí

721

přímých žalob,

z toho

376

žalob týkajících se duševního vlastnictví

66

žalob v oblasti veřejné služby

279

jiných přímých žalob

40

kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu

z toho v

11

případech bylo rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu zrušeno

Soud pro veřejnou službu (SVS), který byl zřízen v roce 2004, ukončil v rámci reformy soudní struktury Evropské unie činnost ke dni 31. srpna 2016. Věci projednávané k tomuto datu byly předány Tribunálu, který je od 1. září 2016 soudem příslušným rozhodovat o žalobách v oblasti veřejné služby.

Průměrná délka řízení:

16,3 měsíce

Rozhodnutí Tribunálu, proti nimž byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru

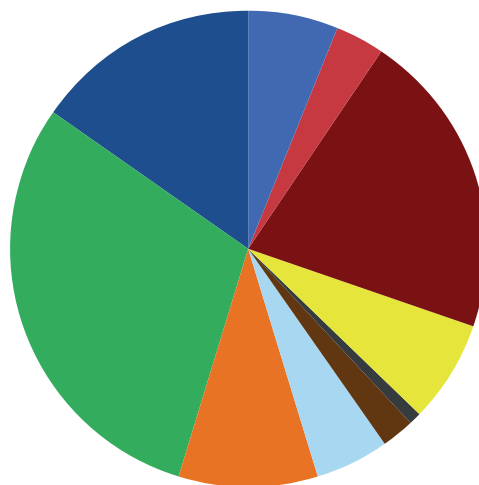
22 %

Projednávané věci

1 508

(ke dni 31. prosince 2017)

Nejčastěji posuzované oblasti:

370

duševní vlastnictví

116

hospodářská a měnová politika

84

hospodářská soutěž

62

omezující opatření

76

přístup k dokumentům

187

služební řád

256

státní podpory

27

veřejné zakázky

43

zemědělství

12

životní prostředí

3 Rok
otevřenosti
a vzájemných
kontaktů

A

VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI

Dialog Soudního dvora Evropské unie s vnitrostátními soudy a evropskými občany se neomezuje jen na soudní řízení, ale probíhá též v rovině četných vzájemných kontaktů.

Rok 2017 byl v tomto ohledu bohatý na různá setkání a debaty, které přispívají k šíření unijního práva a judikatury a k jejich pochopení.

27.
března

Fórum
soudců
a 60. výročí
Římských
smluv

Soudci z různých soudů členských států se každý rok setkávají na fóru pořádaném Soudním dvorem, aby debatovali o různých tématech týkajících se unijního práva. Smyslem této akce je posílit soudní dialog mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, zejména v rámci žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, ale také podpořit šíření a jednotné uplatňování unijního práva, neboť vnitrostátní soudy toto právo uplatňují na projednávané spory jako první.

Letošní fórum soudců bylo organizováno v rámci 60. výročí podpisu Římských smluv. U příležitosti této události pozval Soudní dvůr všechny předsedy

ústavních soudů a nejvyšších soudů členských států (ať už jde o soudy občanskoprávní, trestněprávní, správní nebo ústavní), z nichž se dostavilo téměř 70. Cílem bylo zhodnotit justiční síť, která vedla k vytvoření skutečného evropského soudního prostoru, a současně zdůraznit podstatný historický rozměr této spolupráce Soudního dvora s vnitrostátními soudy, ke které podstatnou měrou přispěly nejvyšší vnitrostátní soudy.

Soudní dvůr v této souvislosti přijal a zveřejnil na svých internetových stránkách *Prohlášení*, jež slavnostně podporuje tuto spolupráci.

Účastníci Fóra soudců 2017

Prohlášení Soudního dvora Evropské unie u příležitosti Fóra soudců pořádaného k oslavě 60. výročí podpisu Římských smluv

Evropská unie je Uníí práva, jež prošla od podpisu Římských smluv nejen rozsáhlým rozšířením, ale i výrazným prohloubením.

60. výročí tohoto podpisu je příležitostí zdůraznit význam trvale se obnovujícího dialogu mezi Soudním dvorem Evropské unie a vnitrostátními soudy, založeného na respektování právních kultur a systémů, jež jsou těmto soudům vlastní, jakož i jazyků, v nichž se vyjadřují.

V tomto duchu přivítal Soudní dvůr Evropské unie v Lucemburku předsedy ústavních a nejvyšších soudů členských států s cílem prohloubit soudní spolupráci v této síti, z níž se rodí skutečný evropský prostor práva.

Soudní dvůr Evropské unie klade důraz na podstatnou úlohu, kterou plní soudní síť Evropské unie, jež je tvořena vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, při rozvoji a dodržování základních práv, jakož i hodnot demokracie a právního státu, na kterých je tato Unie založena.

Soudní dvůr Evropské unie bude v úzké spolupráci s vnitrostátními soudy i nadále naplňovat poslání, jež mu bylo svěřeno Smlouvami a jež spočívá v tom, zajistit dodržování práva v zájmu všech a všemi a zaručit tak společné hodnoty občanů Unie a členských států.

31. března

Finále

„European Law
Moot Court
Competition“

Soutěž *European Law Moot Court Competition*, kterou již téměř 30 let pořádá European Law Moot Court Society, je soutěží ve vystupování před soudem, jejímž cílem je prosazovat znalost unijního práva mezi studenty práv. Finále této soutěže, která je pokládána za jednu z nejprestižnějších soutěží na světě, probíhá každoročně na Soudním dvoře, kde se týmy studentů ze všech členských států Unie,

ale také z USA, střetávají v přednesu argumentů před porotou složenou z členů Soudního dvora a Tribunálu. Vítězem ročníku 2017 se stal tým **City University** v Londýně, cena „nejlepšího generálního advokáta“ byla udělena Julii Benedetti z vysoké školy **HEC v Paříži** (Francie) a cena „nejlepšího zmocněnce Komise“ Mikoláši Ružekovi z **Helsinské univerzity** (Finsko).

15. až 22. dubna

Lucemburské
fórum 2017

Od roku 1998 se Soudní dvůr Evropské unie a **Nejvyšší soud Spojených států amerických** pravidelně scházejí jak v Lucembursku, tak ve Spojených státech, kde pokračují v dialogu započatém již před téměř 20 lety. Tyto výměny byly formalizovány v roce 2012 zřízením „Lucemburského fóra“. V roce 2017 se toto fórum konalo ve Spojených státech amerických pod záštitou Nejvyššího soudu,

University of Michigan a American University. Delegation Soudního dvora složená z předsedy a jedenácti členů navštívila Ann Arbor (Michigan) a poté Washington D.C., aby se zúčastnila řady návštěv, pracovních seminářů a panelových diskusí se svými americkými protějšky. Příští Lucemburské fórum se bude konat v roce 2020 v Lucembursku.

14. května

Den
otevřených
dveří
orgánu

U příležitosti Dne Evropy, který se ve všech členských státech slaví dne 9. května k připomenutí projevu francouzského ministra Roberta Schumana ze dne 9. května 1950, uspořádal Soudní dvůr Evropské unie den otevřených dveří. Událost si vyžádala aktivní účast více než 150 dobrovolníků z řad úředníků Soudního dvora, kteří v příjemné atmosféře návštěvníky přijímali a poskytovali jim nejen informace, ale i prohlídku s výkladem. Tento den umožnil občanům seznámit se s orgánem, jeho posláním a fungováním, ale také s architekturou jeho sídla nebo s uměleckými díly, která byla zapůjčena od členských států a odráží se v nich evropské umělecké a kulturní tradice. Soudní dvůr tento rok přilákal více než **3 600 návštěvníků**.

11. září

První schůze
Justiční sítě
Evropské
unie

V návaznosti na Fórum soudců vyzval předseda Soudního dvora předsedy ústavních a nejvyšších soudů, aby se podíleli na vytvoření „Justiční sítě Evropské unie“ (JSEU), jejímž cílem je posílit soudní spolupráci v zájmu kvality evropského soudnictví. První schůze JSEU proběhla v prostorách Soudního dvora za přítomnosti korespondentů sítě z 60 ústavních a nejvyšších soudů členských

států. Při této příležitosti účastníci pracovali na podmínkách výměny v rámci sítě.

Síť usnadní vzájemnou znalost právních řádů a judikatury členských států a umožní také prohlubovat dialog v rámci řízení o předběžných otázkách mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy.

Oficiální návštěvy na Soudním dvoře Evropské unie

V rámci kontaktů na institucionální úrovni mezi Soudním dvorem, ostatními evropskými orgány, mezinárodními soudy a orgány a soudy členských států Unie přijal Soudní dvůr v roce 2017 delegaci výboru Evropského parlamentu pro právní záležitosti, Jeho Excelenci Zeida Ra'ad Al Hussein, vysokého komisaře OSN pro lidská práva, členy nejvyšších soudů zemí ESVO („Evropského sdružení volného obchodu“) (Island, Norsko a Lichtenštejnsko), delegace Bundesverfassungsgericht a Bundesfinanzhof Spolkové republiky Německo, nejvyššího státního zástupce s delegací státních zástupců Vrchního kasačního soudu Rumunska, delegaci Správního soudu Lucemburského velkovévodství, delegace odvolacích soudů v Karlsruhe, Lutychu a Colmaru (Kalico) a delegaci Nejvyšší rady soudců Italské republiky. Soudní dvůr mimoto přijal delegaci Unterausschuss Europarecht des Rechtsausschusses německého Spolkového sněmu.

Soudní dvůr rovněž přijal návštěvou různé osobnosti z členských států, mimo jiné Jeho Excelenci Louise-Alkiviadis Abatise, velvyslance Řecké republiky v Lucemburském velkovévodství, The Rt Hon. baronku Anelay of St Johns, Minister of State (Department for Exiting the European Union), Geerta Bourgeoise, předsedu vlámské vlády, Anttiho Häkkinena, ministra spravedlnosti Finska, Jana Jambona, místopředsedu vlády, a Philippa De Backera, Thés Franckena a Zuhal Demir, státní tajemníky federální vlády Belgie, a Lucii Puttrich, ministryni pro spolkové a evropské záležitosti Hesenska.

B / NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ČÍSELNÉ ÚDAJE

Nepřetržitý dialog s právníkou veřejností

- Udržování soudního dialogu s vnitrostátními soudci

Více než

2 300

**vnitrostátních soudců
přijatých na Soudním dvoře**

- přijetí vnitrostátních soudců v rámci každoročního fóra soudců nebo v rámci šestiměsíční nebo desetiměsíční stáže v kabinetu některého z členů orgánu
- semináře pořádané na Soudním dvoře
- prezentace určené vnitrostátní soudcům v rámci evropských soudních asociací nebo sítí
- účast na slavnostním zahájení soudního roku u vyšších a nejvyšších vnitrostátních soudů a setkání s předsedy nebo místopředsedy nejvyšších evropských soudů

- Podpora právníků při uplatňování unijního práva a jeho porozumění

673

skupin návštěvníků,

kteří obdrželi výklad k jednáním, jimž
byli přítomni, nebo k fungování soudů

z toho

219

skupin právníků

tj. **3 805** osob

297

**stážistů
právníků přijatých v rámci
studijního programu**

449

**externích
uživatelů**

**studentů, badatelů, profesorů, kteří
prováděli výzkum v knihovně Soudního
dvora Evropské unie**

Intenzivnější dialog s evropskými občany

19 874

návštěvníků

z toho

3 627

v den
otevřených
dveří

146

tiskových zpráv

(tj.
celkem

1 762

jazykových
verzí)

Každá tisková zpráva se překládá do několika jazyků k usnadnění práce novinářů v členských státech. Tiskové zprávy jsou dostupné na stránkách curia.europa.eu

350

tweetů zaslaných
z twitterových účtů
Soudního dvora,

které
sledovalo

42 000

uživatelů

120

žádostí o přístup
k administrativním
dokumentům a historickému
archivu orgánu

Přibližně

28 000

žádostí o informace za rok

Pravidelný oficiální a institucionální dialog

26

oficiálních návštěv

10

zdvořilostních návštěv
osobností z členských
států nebo z mezinárodních
organizací

5

slavnostních zasedání

4 Administrativní útvary ve službách spravedlnosti

Alfredo
CALOT ESCOBAR
vedoucí soudní kanceláře

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora, který je zároveň generálním tajemníkem orgánu, řídí administrativní útvary z úřední moci předsedy orgánu. V následujícím příspěvku hovoří o nasazení, s jakým obsluhují útvary zajišťují podporu soudní činnosti.

VÝKONNÁ, MODERNÍ A MNOHOJAZYČNÁ ADMINISTRATIVA

Během roku 2017 útvary Soudního dvora Evropské unie zavedly reformu orgánu, která vedla ke zrušení Soudu pro veřejnou službu a postupnému rozšíření na dva soudce Tribunálu za každý členský stát. Soudní dvůr v této souvislosti nezískal dodatečné zdroje a počet jeho zaměstnanců se dokonce po dobu pěti let snižoval v rámci vracení pracovních míst uloženého rozpočtovým orgánem v roce 2013.

V této souvislosti vyvinuly služby Soudního dvora značné úsilí k řešení výzvy související se zvýšením činnosti a produktivity soudů.

Toto úsilí se mimo jiné týkalo hledání součinnosti, spolupráce a koordinace, které mohou podpořit účinné využívání zdrojů – zdrojů, o nichž je orgán povinen podávat zprávy v rámci kontrol, kterým podléhá (zejména v kontextu jednání o rozpočtu a postupu o udělení absolutoria, jakož i prováděné politiky otevření).

V rámci těchto kontrol přezkoumal Účetní dvůr Evropské unie v roce 2017 výkonnost soudních orgánů EU v oblasti vedení řízení. Účetní dvůr v rámci tohoto přezkumu a s ohledem na správní činnost orgánu zdůraznil řádné plnění úkolů překladatelské služby u soudů (dodržování lhůt) a vybídl k další integraci aplikací a modernizaci počítačových systémů.

Tato úprava je součástí cílů efektivity a kvality, které Soudní dvůr sleduje při respektování mnohojazyčnosti, jejíž ochrana je pro něj zásadní.

V rámci sledování těchto cílů byla v září 2017 přijata nová organizace správní činnosti s cílem soustředit útvary v rámci tří oblastí činnosti za účelem konsolidovat a zlepšit kvalitu služeb. Generální ředitelství pro administrativu nyní zahrnuje ředitelství pověřené poskytováním podpory v oblasti řízení lidských zdrojů, finančních zdrojů, budov a vybavení. Význam a jedinečnost jazykových služeb vedly k vytvoření generálního ředitelství pro mnohojazyčnost, které zahrnuje tlumočnickou službu a službu právních překladů. Generální ředitelství pro informace zahrnuje ve všech

různých aspektech, které má tento pojem pro evropský soudní orgán, službu informačních technologií, službu komunikace a službu pověřenou správou dokumentů a knižních fondů.

V takovém kontextu racionalizace má řízení lidských zdrojů velký význam. V této oblasti byla zvláštní pozornost věnována přístupu žen k vedoucím pozicím, aby bylo zajištěno jejich zastoupení mezi vedoucími pracovníky.

Útvary Soudního dvora se kromě toho hodlají podílet na zavedení řady sítí, jejichž cílem je maximálně využít sdílení služeb, odborných znalostí a dovedností existujících v členských státech a v orgánu. V návaznosti na setkání předsedů ústavních soudů a nejvyšších soudů členských států, kteří byli pozváni v březnu 2017 k oslavám 60. výročí Římských smluv, služby Soudního dvora vyvinuly platformu pro výměnu s cílem podpořit rozvoj evropské soudní spolupráce. Soudní dvůr se rovněž hodlá opřít o odborné znalosti knihoven specializovaných v právních záležitostech s cílem změnit vnitřní i vnější služby vlastní knihovny. Konečně se tisková a informační služba začala účastnit sítě korespondentů specializovaných na soudní komunikaci.

Právě v tomto duchu usilování o kvalitu založenou zejména na účasti příslušných institucí a odborníků z členských států má Soudní dvůr v úmyslu i nadále přispívat k evropskému projektu, jehož je bezpochyby jedním z hlavních aktérů.

Alfredo
CALOT ESCOBAR
vedoucí soudní kanceláře

B

ČÍSLA A PROJEKTY

Orgán, který se zasazuje o rovnost mužů a žen

Zastoupením žen na řídicích postech v administrativě se Soudní dvůr Evropské unie řadí do horní poloviny žebříčku evropských orgánů. V roce 2017 pokračoval Soudní dvůr v reflexi, kterou zahájil v roce 2015, do níž jsou zapojeny všechny ženy zastávající vedoucí funkce, s cílem stanovit opatření na podporu kandidátek na manažerské posty a k trvalému posílení zastoupení žen na všech stupních organizační struktury.

Zastoupení žen

649 pozic administrátorů **53 %**

27 vedoucích pozic **36 %**

20 pozic středního managementu **36 %**

7 pozic vyššího managementu **37 %**

2 174

úředníků a zaměstnanců
ke dni 31. prosince 2017

850
mužů
40 %

1 324
žen
60 %

Why does the Court of Justice of the EU...
**„Vysvětlení občanům,
jak judikatura Soudního
dvora přispívá ke
změnám v jejich
životech.“**

Soudní dvůr na YouTube

Každý moderní soud musí efektivně vysvětlit své poslání jednotlivcům. Za tímto účelem využívá Soudní dvůr Evropské unie různá média, včetně sociálních sítí, jako je YouTube, jež jsou mezi občany stále rozšířenější.

S cílem oslovit širokou veřejnost obecně nedostatečně obeznámenou s právem připravil Soudní dvůr několik krátkých filmů trvajících dvě až tři minuty. Tyto krátké filmy, které jsou doplněny infografikou a jednoduše vysvětleny vypravěčem, prezentují krátký a snadno srozumitelný obsah. Cílem je vysvětlit občanům, jak judikatura Soudního dvora Evropské unie přispívá ke změnám jejich každodenního života.

První krátké filmy zveřejněné v roce 2017 na YouTube se týkají těchto témat:

- *Proč existuje Soudní dvůr Evropské unie?*
- *Jak funguje?*
- *Co pro nás Soudní dvůr dělá?*
- *Jak Soudní dvůr a Tribunál ochraňují má práva?*

Krátké filmy jsou nejen koncipovány pro obrazovky smartphonů či tabletů, ale také přizpůsobeny obrazovkám velkých rozměrů. Představují tedy atraktivní podporu pro prezentace nebo školení.

Projekt, který byl zahájen v roce 2016 a realizován v roce 2017, pokračuje i v roce 2018 s novými tituly vždy zaměřenými na zájmy občanů.

Orgán šetrný k životnímu prostředí

Soudní dvůr Evropské unie již několik let sleduje ambiciózní politiku v oblasti životního prostředí, jejímž cílem je splnit nejvyšší možné standardy v oblasti udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí.

Provádění stavebních projektů orgánu a každodenní správa prostředků a nástrojů, které jsou mu dány k dispozici, jsou provázeny neustálou snahou o respektování životního prostředí, o čemž svědčí získání registrace EMAS (*Eco-Management and Audit Scheme*) dne 15. prosince 2016.

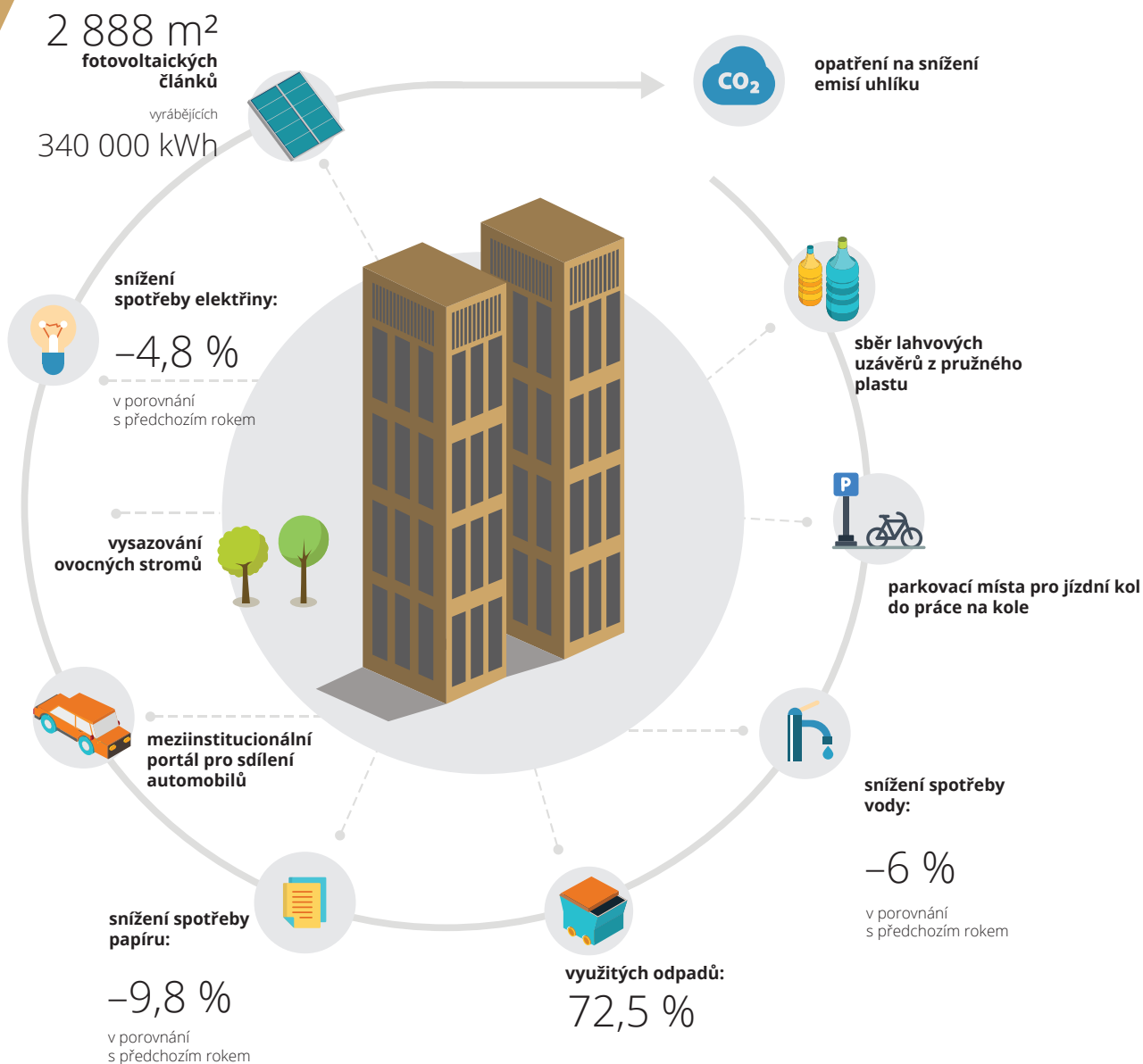
Osvědčení EMAS vytvořené evropským nařízením a udělované organizacím, které splňují přísné podmínky související s jejich politikou v oblasti životního prostředí a s jejich úsilím o ochranu životního prostředí a udržitelného rozvoje, představuje jasné uznání ekologického úsilí Soudního dvora a dosažených značných environmentálních úspěchů.

Toto osvědčení vede ke konkrétním výsledkům v podobě environmentálních projektů, jejichž dopad se neomezuje pouze na náš orgán, a to zejména v oblasti mobility.

V období od května do července se zaměstnanci Soudního dvora zúčastnili iniciativy lucemburského státu nazvané „**Mam Vëlo op d'Schaff**“ (česky: „do práce na kole“), tedy kampaně lucemburského dopravního sdružení (Verkéiersverband), jejímž cílem bylo zvýšit povědomí občanů o šetrných druzích dopravy, a zejména o využívání jízdních kol. Díky značnému zapojení zaměstnanců bylo najeto více než 33 000 km, což představuje úsporu ve výši téměř 6 tun emisí CO₂. Soudní dvůr od státního tajemníka lucemburské vlády pro udržitelný rozvoj a infrastrukturu obdržel 2. cenu ve „výzvě pro podniky“.

Soudní dvůr dále rozhodl o vytvoření 51 nových parkovacích míst pro jízdní kola v rámci výstavby třetí věže.

Soudní dvůr se také již několik let účastní **Evropského týdne mobility** v zájmu zvyšování povědomí svých zaměstnanců o environmentálních dopadech každodenního dojíždění.

MNOHOJAZYČNOST: ZÁKLADNÍ HODNOTA EVROPSKÉ UNIE

Soudní dvůr Evropské unie plní svůj základní cíl poskytovat kvalitní soudnictví a přikládá velký význam multilingvismu jako základní hodnotě Evropské unie.

Plné respektování multilingvismu je výzvou, které orgán stále čelí. Jazykový režim Soudního dvora totiž nemá obdobu v žádné jiné jurisdikci na světě, neboť každý z úředních jazyků Unie může být jednacím jazykem. Soudní dvůr je povinen komunikovat se zúčastněnými stranami v jazyce řízení a zajistit šíření své judikatury ve 24 úředních jazycích EU. Pro více než milion stran přeložených za rok a zhruba 700 jednání a zasedání simultánně tlumočených každý rok musí zvládat 552 jazykových kombinací.

Soudní dvůr se v zájmu ochrany kardinální hodnoty multilingvismu, která je klíčovou součástí Evropy, rozhodl s účinností ode dne 1. ledna 2018 seskupit své jazykové služby. Tímto způsobem bylo vytvořeno generální ředitelství pro multilingvismus sestávající z tlumočnické služby a služby právních překladů. Soudní dvůr je první z orgánů Evropské unie, který zřídil takové generální ředitelství, jehož úkol bude spočívat v ještě účinnějším řešení výzev a obtíží souvisejících s multilingvismem. Soudní dvůr tím chce zdůraznit, že multilingvismus je obohacujícím faktorem v souladu s mottem Evropské unie, které zní zůstat „jednotná v rozmanitosti“ – včetně jazykové rozmanitosti. V rámci prosazování multilingvismu Soudní dvůr v roce 2018 oslaví 40 let existence své tlumočnické služby a 60. výročí nařízení č. 1 o užívání jazyků v EU.

6 / Zůstaňte
připojeni!

Přístup k portálu pro vyhledávání judikatury Soudního dvora a Tribunálu prostřednictvím stránek Curia:

curia.europa.eu

Sledování aktuální judikatury a aktuálního dění v orgánu:

- **tiskové zprávy** na adrese: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- předplacení přístupu k **RSS** Soudního dvora: curia.europa.eu/jcms/RSS
- **twitterový účet** orgánu: @CourUEPresse nebo @EUCourtPress
- **App CVRIA** ke stažení pro smartphony a tablety

Další informace o činnosti orgánu:

- stránka věnovaná **výroční zprávě za rok 2017**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - Panorama roku
 - Zpráva o soudní činnosti
 - Zpráva o hospodaření
- sledování **krátkých filmů na YouTube**

Přístup k dokumentům orgánu:

- **historický archiv**: curia.europa.eu/jcms/archive
- **administrativní dokumenty**: curia.europa.eu/jcms/documents

Návštěva sídla Soudního dvora Evropské unie:

Orgán nabízí zájemcům speciální programy návštěv podle zájmu každé skupiny (účast na jednání, prohlídka budov nebo uměleckých děl s průvodcem, studijní návštěva):

curia.europa.eu/jcms/visits

Pro získání dalších informací o orgánu:

- napište nám prostřednictvím **kontaktního formuláře**: curia.europa.eu/jcms/contact

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

SOUDNÍ DVŮR
L-2925 LUCEMBURK
LUCSEMBURSKO
TEL. +352 4303-1

TRIBUNÁL
L-2925 LUCEMBURK
LUCSEMBURSKO
TEL. +352 4303-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Printed by Imprimerie Centrale in Luxembourg.

Rukopis dokončen v únoru 2018.

Orgán ani žádná osoba jednáající jménem orgánu nenesou odpovědnost za případné použití výše uvedených informací.

Lucemburk: Soudní dvůr Evropské unie / Generální ředitelství pro informace /
Ředitelství komunikace – Oddělení pro publikace a elektronická média /
Úřad pro publikace Evropské unie

© Evropská unie, 2018

Fotografie © Georges Fessy

Fotografie © Gediminas Karbauskis

Reprodukce povolena s uvedením zdroje.

Jakékoliv jiné použití nebo reprodukce fotografií či jiných dokumentů, k nimž Evropská unie nevlastní autorské právo, jsou bez svolení vlastníků autorských práv zakázány.

Print	ISBN 978-92-829-2723-6	ISSN 2467-1258	doi:10.2862/53440	QD-AQ-18-001-CS-C
PDF	ISBN 978-92-829-2732-8	ISSN 2467-1487	doi:10.2862/117672	QD-AQ-18-001-CS-N
EPUB	ISBN 978-92-829-2717-5	ISSN 2467-1487	doi:10.2862/880666	QD-AQ-18-001-CS-E

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

ŘEDITELSTVÍ KOMUNIKACE
ODDĚLENÍ PRO PUBLIKACE A ELEKTRONICKÁ MÉDIA

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-829-2732-8